

CANTEMIR ȘI PROBLEMA ROMANITĂȚII

Încă de la apariția ei, istoriografia românească și-a propus să stabilească după cum era cu putință, — fiindcă de la slaba posibilitate de informație — originea limbii și a poporului român.

Cronologic vorbind, latinizarea limbii pe care o vorbeau românii a fost subliniată cu mult înainte de cronicarii moldoveni și munteni, de către numeroși călători care, voia sau nu, au intrat în contact cu românii ori au vizitat „țările” locuite de aceștia.

Oricum, până la apariția arheologiei românești se pare că elementul autohton — locuitorii Daciei — a fost neglijat, faza Romei punându-se totuși în umbră. Dezvoltarea arheologică, rezultatele hotărâtoare obținute de arheologi au condus pe istorici la putina afirmării originii poporului român și a limbii sale ca rezultat al contopirii colonizatorilor aduși din Imperiul roman cu băștinii dacici.

Este foarte adevărat că până a se ajunge la această idee care începe să soluționeze problema fundamentală a istoriei noastre, istoriografia și lingvistica română au trecut prin perioade care, cu toată scuză ce le este cuvenită, le-am numi totuși, de criză. Este vorba în primul rând de Școala ardeleană care prin reprezentanții săi, așa cum este cunoscut, exagerând latinizarea limbii noastre,

au mers până acolo încât cereau înlocuirea tuturor cuvintelor care nu sînt latine, pentru a ne face limba „curată latinească”. (Scuza în acest caz o constituie probabil necesitatea politice de moment spre care aspirau românii din Transilvania).

Interesant devine faptul că drept precursor al Școlii ardelenice este socotit ilustrul principe moldovean Dimitrie Cantemir. Prin ideile desfășurate în „Hronicul vechimii Româno-Moldo-Valahilor”, exaltate de conștiința prea arzătoare a romanității, Dimitrie Cantemir devine de fapt întotdeauna „latinită” sau cel puțin inspirator de căpetenie al Școlii latiniste ardelenice, afirmă Lucian Blaga, în „Dimitrie Cantemir” din „Izvoade, eseuri, conferințe, articole”, Ed. Minerva, Buc., 1972, p. 161. În același fel este categorisit Cantemir și de „Istoria României” (vol. III, Ed. Acad. R.S.R. Buc. 1964) ca și de alte publicații și autori de specialitate.

Citind însă „Descrierea Moldaviei”, lucrare terminată de eruditul voievod la 1716, la capitolul în care se vorbește despre limba moldovenilor găsim: „de alintier trebuie să observăm că sînt în limba moldavă unele cuvinte ce nu sînt cunoscute în limba latină, nici în celelalte dialecte ale popoarelor vecine și care prin urmare poate că au rămas din

limba veche dacică. Deoarece nimic nu ne împiedică să credem că colonile romanilor în Dacia și-au luat servitori dintre daci, sau că rămânând oarecare fără femei s-au însurat, și și-au luat muiere de sînge dacic. Cu acest mod a putut prea ușor să se introducă în limba lor cuvinte străine”. (D. Cantemir, Descrierea Moldaviei, III, 4, Ed. 1857).

Dacă acest citat nu este convingător, căci nu putem afirma cert, doar pe baza lui, că principele moldovean era convins de supraviețuirea dacilor autohtoni, este totuși merituos pentru un om al veacului XVIII că, bazat doar pe erudiție sau intuiție, am spune, fără să beneficieze de izvoare istorice directe (arheologice), afirma chiar în treacăt, supraviețuirea populației autohtone.

Cantemir afirmând: „nimic nu împiedică să credem că colonile romanilor în Dacia și-au luat servitori dintre daci”, subliniază astfel supraviețuirea acestora ca și posibilitatea de a îmbogăți cu cuvinte de-ale lor limba latină. Este încă un merit al marelui învățat cu nimic mai prejos decît celelalte.

NICOLAE SASU

Joi seara, în sala clubului „Independența” din Sibiu, a avut loc un reușit spectacol de muzică populară, susținut de orchestra „Cîndreleu” din cadrul Filarmicii de stat din localitate, condusă de ILIE CHIREA. În fața unei săli arhipline, au evoluat artiști vocali și instrumentiști, printre care am remarcat pe cunoscuții soliști vocali Maria Cotirela și Dumitru Muțiu. De un real succes s-a bucurat tinăra interpretă Iulia Dănilă, care prin finuța artistică, vocea plăcută și cu un bogat repertoriu, a încântat publicul spectator, culegînd multe și binemeritate aplauze. Dintre instrumentiști s-au remarcat Constantin Bordeanu, Ion Sas și Iosif Gherbe. Prezentarea programului — Ilie Teliu. În imagine aspect din spectacol.

Foto: N. BOLDIȘOR

Civitas Cibiniensis

„Să ne gîndim puțin și să vedem dacă nu cumva sînt prea puține lucruri din istoria localității în care ne-am născut și în care trăim...”

Mircea Braga

(Unele suferințe ale psihologiei, Tribuna Sibului nr. 1835 din 20 I 1974)

În ale istoriei, Sibiu este o comoră neînădă. Cetatea aceasta cu bastioane și turnuri de apărare, cu ziduri crenelate, de-a lungul vechilor a fost loc de adăpost, de odihnă, de petrecere și apărare, multor seminiș și odrasle de domni și oameni de seamă.

De aici în 1210 comitele Sibului Ioachim, în fruntea unei armate formată din români, secui și pecegeni porni-a să ajute pe țarul Asan Borilă în lupta de la Vidin.

Sibiienii în anul 1292 ridică primul spital (considerat cel mai vechi din țară) iar pe la 1300 cetatea avea deja o bibliotecă.

Sub zidurile cetății a luptat în 1442 lăncu de Hunedoara. Porțile au fost ridicate la incursiunile viforului Vlad Tepeș. În 1456 primarul Oltardus, cu ajutorul unor meșteri italieni, bătea moneda cu marca Sibului într-una din casele așezate în Piața Mare. Porțile sînt coborâte pentru a face loc în drum spre Italia, primului tipograf din Țările Române, Toma Transilvăneanul din cetatea Sibului, cel care și-a făcut stagiul la Mantua și Modena, imprimînd incunabile în perioada anilor 1472—1481. În 1492 sibiienii deschid prima farmacie.

Undeva, pe străzile întortocheate ale cetății s-au născut în 1493 Nicolae Ombă (fratru cu Mihnea Vodă cel Rău) și Georg Reicherstorfer. În 1495, personalități de seamă ale culturii umaniste.

Aici în cetate își găsește adăpost fiul lui „Dracula”, Mihnea Vodă cel Rău însoțit de Voica, a doua soție, cu copiii Ruxandra și Mircea. Urmări de boierii munteni, Mihnea Vodă este ucis de sirul Iacșici (unchiul lui Neagoe Basarab) în 1510. Mormîntul se găsește în feruța biserică evanghelică.

Mircea cu sprijin transilvănean și al moldovenilor, stăcă Tara Românească pentru redobîndirea tronului, dar e respins de Neagoe Basarab. Văzînd că nu poate cucerii tronul Munteniei, Mircea Voievod pleacă din Sibiu cu doamna Maria și fiii lor Mihail, Alexandru și Petru și Schiopul la Constantinopol, unde moare de bătrînețe.

În vremea aceasta la Sibiu își desfășoară activitatea renumitul argintar Celestin, la care Neagoe Basarab a comandat nemurătoare poadoabe.

După moartea lui Neagoe Basarab (1521) doamna Milită-Despina cu fe-

tele Stana și Ruxandra se stabilesc la Sibiu sub ocrotirea regelui Ludovic al II-lea (la curtea căruia lucrea ca secretar și Nicolaus Olahus). La Sibiu, Stana pornește spre Moldova unde o căsătorește cu Ștefan Vodă (Viforul), iar Ruxandra celebrează căsătoria în cetatea Sibului cu Radu de la Afumați, domnul Țării Românești. După otrăvirea lui Ștefan Vodă și uciderea lui Radu de la Afumați de către boieri, Stana și Ruxandra se întorc la mama lor Milită-Despina, în Sibiu.

În cetate, un eveniment deosebit al anului 1523: la filință prima tipăritură din Transilvania.

Aici apără în 1529 Gramatica latină a dascălului Toma Gemmarus.

În vremea aceasta în cetate se stabilește și Filip Moldoveanu cel care mai tirziu va imprima prima carte cu slavă românească. La început lucrea la cancelaria orașului, apoi a învățat meșteșugul tiparului și gravatului (la Arhivele statului, se păstrează și azi scrieri realizate de el pentru Milită-Despina).

Filip Moldoveanu scote de sub teacurile tiparului în 1546 un Tezaur evanghelic și cîțiva ani mai tirziu un Evanghelic slav-român. În iulie 1546, căpitanul Nicolae Cherepovici pornește din Sibiu, spre Iasi, cu bogate daruri de nuntă pentru Chiajna (flica lui Petru Rareș) care se căsătorește cu Mircea Cioba-nul.

Doamna Milită-Despina se călugărește sub numele de Platonida și moare în Sibiu în perioada cîmmei din 1554, vreme în care Conrad Haas (1529—1569) experimenta primele rachete din lume.

Să ne oprim un pic pe străzile cetății, să schimbăm, să ne gîndim, să vedem dacă nu cumva sînt prea puține lucruri din istoria orașului în care ne-am născut?...

MIRCEA OPRÎȘU

Microfabulă

Prezență

Toporul și penița la ora de discuții: — M-am săturat, surato, să tot lucrez în lemn.

Tu, deși n-ai prezentat activă-n revoluții, Posterității tainic îi faci din umbră semn.

N-ai vrea să schimbi cu mine o oră locu-n lume?

— De ce să nu? Dar spune-mi, ce-ai vrea să mai doborî?

— Să-mi fac în artă, soru, un preamăret renume.

Și începu toporul să dea... cu barda-n flori.

Morala? Nu se cade s-o spun în gura mare!

Toporul e condei cînd pana-l a plimbare.

GH. GRAMTER

ANECDOTE

Un sfat bun

Pentru a stăvili vesnică grabă a clienților săi, șeful de taxi Gunnar Madsen din Stockholm a fixat un afiș pe automobilul său pe care fiecare persoană nerăbdătoare poate citi: „Mai bine să conduci cu patruzeci și să ajungi la opțeci — decît invers!”

Ce contează

Cum se poate lipsa asta de atenție, se adresează un client unui farma-

cist? Mi-ai dat stricină în loc de sare amară.

— Și ce, pentru o diferență de trei lei trebuie să faci atîta scandal?

Examen

La bacalaureat, profesorul către o elevă:

— Vorbește despre comedia modernă!

Eleva se gîndește cît se gîndește și izbucnește în plîns.

Bine, multumesc — intervine președintele comisiei. Se vede că ai studiat problema.

Om distrat

Savantul francez Pierre Curie era cunoscut ca un reputat fizician, dar și ca un mare om distrat.

Într-o zi, povestește unul din amicilor săi, el a intrat într-o frizerie cînd s-a făcut tuns.

— Sînteți amabil să vă scoateți pălăria, l-a rugat politicos frizerul.

Ah, iartă-mă, spuse Pierre Curie, nu am remarcat că în frizerie se află dame.

După actul doi

— E o piesă proastă, te sfătuiesc să pleci după actul doi.

— De ce după actul doi?

— Pentru că după primul e prea mare înghesuială la garderobă.

„Ceva mai grea”

Cumpărătorul: „Aș dori să cumpăr o carte”.

Vînzătorul: „Ceva mai grea?”

Cumpărătorul: „Mi-e indiferent, sînt cu mașina”.

Un ultim avertisment

Un afiș dintr-o localitate de lîngă orașul Linz aduce la cunoștința publicului următoarele: „Toți posesorii de cîini pînă la ultimul trebuie să plătească taxa scodentă pentru cîinii lor. În caz contrar ei vor fi omorîți”.

Mic glosar urbanistic

ARHITECTURĂ, s.f. Știința și arta de a proiecta și a construi clădiri. Stilul, caracterul, planul arhitectural al unei clădiri (sau al unei epoci). Arhitectura orașului nostru se îmbogățește zi de zi cu noi și noi edificii. În Piața Unirii se va construi, pînă în 1976, un hotel compus din două corpuri unite, care va avea 14 și respectiv 13 etaje, cu 350 locuri de cazare, 300 locuri la restaurant, 100 locuri la terasă etc. Desigur, edificiul acesta va fi frumos, va fi mare! Dar în jur? Va fi noul cu vechiul în echilibru?

BAN, bani, s.m. Monedă de metal sau de hîrtie recunoscută ca mijloc de schimb și de plată. Un proverb isto-român spu-

ne că banii fac multumire, mulțumirea face bucurie, bucuria aduce sîrăcie, și sîrăcia face minte. Dar banii, rezultați din furtul a două motorase electrice, în valoare de 2965 lei, de la I.R.U.M. Sibiu, nu i-au adus nimic din toate acestea. Tînărul Alexandru Bone, cu ultimul domiciliu în Sibiu, str. I. Mai nr. 30, l-a adus, în schimb, altceva: privera de libertate. Și ce-i mai scump decît libertatea la vîrstă de 20 de ani? Acum Bone are timp să mediteze — deși avea și înainte de a făptui furtul, că nu lucra nicăieri, — ce-l vor aduce banii ăstia rezultați din furt? Lipsă de libertate. E legă. Și din lege, Bone nu va mai putea... fura nimic.

CARTE, cărți (la sate), s.f. Scriere tipărită și legată sau

broșată în volum. În orașul și județul nostru, în cele peste 230 biblioteci, sînt mai mult de 2 milioane volume cărți din toate genurile de literatură. Așeză-minte culturale din orașele și satele noastre se întrec luna aceasta în a organiza multiple și variate acțiuni cu cartea la sate. Parcă în restul zilelor din an n-ar mai putea face asta!

DEFERENȚĂ, s.f. Respect, stimă, considerație deosebită. Ceea ce locatarii blocului nr. 34, din cartierul Hipodrom, nu pot avea pentru L.L.L., proprietarul lor. De ce? Pentru că subsoful blocului lor e inundat de apă rău mirositoare și pentru că în unele apartamente ale aceluiași bloc, din cauza unor defecțiuni, căldura, ce ar trebui să vină de la C.T.2, se pierde pe drum.

Desi locatarii în cauză au trimis nemurărate jale proprietarului lor, acesta a rămas... rece la toate.

GAZETĂ (satirică) volanță, gazete, s.f. Publicație periodică ce conține știri, informații sociale, culturale etc. O astfel de gazetă satirică volanță are cooperativă meșteșugărească Tehnica nouă, care oglindește concret și într-o prezentare grafică plăcută aspectele pozitive și negative din unitățile sale. Iată, în sfîrșit, o gazetă a cooperativelor cu un colectiv care își cunoaște... meșteșugul! Și, undeva, printre consoartele acestor gazete e o adiere de invidie. Dar e o invidie creatoare și asta e bună.

I. C. ZETARU

PROGRAMUL

SĂPTĂMÎNAL TV

LUNI, 11 februarie

16.30 — Emisiune în limba maghiară. 19.05 — Interpretul preferat. — Surorii Fircea din Brașov. 19.20 — 1001 de seri. 19.30 — Teleglob. 20.00 — Panoramic științific. 20.30 — Povestea unui cîntec. „Trandafirul” și „Ioane, Ioane”. 20.40 — Revista literar-artistică TV. 21.30 — Roman-folclor. Germal. Ecranizare în 5 episoade a romanului lui Emil Zola, realizată în studiourile de televiziune engleze B.B.C. Episodul I „Minerii”. 22.15 — 24 de ore.

MĂRTI, 12 februarie

9.00 — Telescoala — Matematică (consultatii pentru elevii clasei a VII-a). 9.25 — Chimie (anul III). Atom în spațiu. 9.45 — Extemporal la limba română: Dictionar ortografic. 10.00 — Curs de limba germană. Lecția 78 (reluare). 10.30 — Curs de limba franceză. Lecția 79 (reluare). 11.00 — Vîrstele peliculei (reluare). 16.00—17.00 — Lecții TV pentru lucrătorii din agricultură. Viticultura. 17.35 — Curs de limba rusă (lecția 78). 18.05 — Curs de limba engleză (lecția 77). 18.35 — Vetre folclorice — Nuntă la Dăeni (film). 18.55 — Oaspeții români la Festivalul ziarului „Unită” de la Veneția. 19.05 — Baladă pentru acest pămînt. Montel Cozia. 19.20 — 1001 de seri. 19.30 — Teleglob. 20.00 — Revista economică TV. 20.30 — Teatrul liric TV — Faust și Margareta. 22.00 — Informare cu aventura și cu știința. Film documentar. 22.15 — 24 de ore.

MIERCURI, 13 februarie

9.00 — Telescoala — Introducere în informatică. 9.15 — Geografie (anul IV). 9.35 — Electrotehnică. (Pregătire tehnică-productivă). Mașini electrice. 10.00 — Curs de limba engleză (lecția 77) — reluare. 10.30 — Curs de limba rusă (lecția 78) — reluare. 11.00 — Film pentru tineret (reluare). Căldura. 16.00—17.00 — Lecții TV pentru lucrătorii din agricultură. Creșterea animalelor. 17.35 — Curs de limba franceză (lecția 80). 18.05 — Micii meșteri mari. 18.30 — Istoria operetei. Batista de dantelă de Johann Strauss. 18.45 — Dialog — Teoria marcusiană a „omului unidimensional”. 19.10 — Tragera Pronoexpress. 19.20 — 1001 de seri. 19.30 — Teleglob. 20.00 — Semnături în cartea satului. 20.15 — Telememateca: Cerul galben. Premieră pe țară. 21.55 — Mina și cel... 40 de balerini de la „Sabato serra”. Spectacol de varietăți realizat în studiourile R.A.I. de la Roma. 22.15 — 24 de ore.

JOI, 14 februarie

16.00—17.00 — Telescoala. Chimie (anul III). Atom în spațiu. — Geografie (clasa a V-a). — Electrotehnică. 17.35 — Curs de limba germană. Lecția 79. 18.10 — Teleglob. 18.30 — Interpreti îndrăgiti: Elena Barbu-Rozen și Nicolae Sabău. 18.45 — Întrebări și răspunsuri. 19.15 — Publicitate. 19.20 — 1001 de seri. 19.30 — Teleglob. 20.00 — Seară pentru tineret — Turneul emblemelor. 21.25 — Floarea din grădina. 22.15 — 24 de ore.

VINERI, 15 februarie

16.00—17.00 — Telescoala. — Matematică (consultatii pentru elevii clasei a VIII-a). 16.15 — Geografie (anul V). 16.35 — Pașii din istoria patriei. 17.30 — Emisiune în limba germană. 19.20 — 1001 de seri. 19.30 — Teleglob. 20.00 — Eroina de la Tirgo. 20.20 — Film artistic. Mi se spune „Cîntărețul adevăratului”. Producție a studiourilor mexicane. Film muzical în premieră pe țară cu Elvira Quintana și Alvaro Zermeno. 22.20 — 24 de ore.

SÎMBĂTĂ, 16 februarie

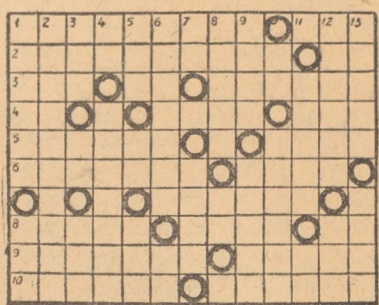
9.00 — De la Alfa la Omega. Enciclopedie pentru școlari. 9.30 — Film serial Pistruiatul (reluare episodul VII). 10.05 — Bucurestii necunoscuti. Muzeul Gh. Tătarescu. 10.20 — Istoria operetei (reluare). 10.35 — Telememateca (reluare). 12.10 — Jazz cu formația Guido Manusardi. 17.35 — Caleidoscop cultural-artistic. 17.55 — Din țările socialiste. 18.05 — Familia. Din tată în fiu... 18.35 — Studiul de poezie. 19.10 — Un nod de cale ferată — reportaj. 19.20 — 1001 de seri. 19.30 — Teleglob. 20.05 — Telememateca — Comori în arhivele românești. Secolul lui Pericle (II). Rodeo. 20.45 — Film serial. Colombo. Diagnostic contra diagnostic. 22.15 — Teleglob. 22.25 — Top 74 la Orf: Sacha Distel, Stephan Grapheyl, Johnny Halliday, Jean-Pierre Cassel și Gilbert Beaud. 22.40 — Cînteca de petrecere și romane.

ORIZONTAL:

1. Un fătur ce preteră numărul... 231 — Ultima răbufnire a iernii... 2. În zilele lui februarie se împlinesc 41 de ani de la eroicele lupte ale celeristilor și petrolistilor din 1933. — Stau în casă... la căldură 3. Vutelet viscolului (pop.) — Degeră-turi... 131 — ALBĂ CA ZĂPADĂ... (pl.) 4. Părerel — Popor migrator (od.) — Ghicit în... cafea 5. Lucrări pregătitoare ale campaniei de primăvară pe ogoare... — Într-o parte. (pop.) 6. O parte a unei părți de hochei pe gheață. — Masivitatea unui eisberg... 7. Îngheta-tă... tuni 8. Albă ca Zăpada și cel șapte... (sing.) — Nume feminin. — Unor, creație a mitorilor... din zăpadă, morcov și o mîturică 9. A-sasinatele în masă săvîrșite de regimul burghezo-moșieresc pentru înăbușirea grevel din februarie 1933... — Palatul de gheață din București sau Miercurea Ciuc... 10. Aprovizionată cu de toate... pentru februarie și mai încol — lăna simte că i se apropie sfîrșitul: însoare, lapovii, înghet...

VERTICAL:

1. Februarie... plin de popularitate! — Zboară... pe gheață 2. Ramură a tehnicii moderne, la ordinea zilei. 3. Găsite în bitum... C. Cipă... 241 — În orice... anotimp 4. Crivă... 241 — Mecă de hochei pe gheață. 5. Curs de apă ce nu in-

VIAȚA INTERNAȚIONALĂ

Vizita tovarășului Ștefan Andrei în Republica Federală Germania

Bonn 9. — Corespondentul Agerpres, N. S. Stănescu, transmite: În încheierea vizitei întreprinse în Republica Federală Germania, tovarășul Ștefan Andrei, secretar al C.C. al P.C.R., s-a întâlnit, în cursul zilei de sâmbătă, cu Holger Boerner, secretar general al P.S.D., cu Hans Koschnik, membru al Comitetului de conducere al P.S.D., președintele Senatului orașului-land Bremen, și cu H. E. Dingels, șeful secției relațiilor externe a P.S.D.

Cu acest prilej au fost abordate unele probleme ale dezvoltării re-

lațiilor dintre P.C.R. și P.S.D. și s-a făcut un schimb de păreri privind extinderea raporturilor politice, economice, tehnico-stiințifice și culturale dintre Republica Socialistă România și Republica Federală Germania, în interesul reciproc al celor două popoare, al păcii și colaborării în Europa și în întreaga lume. La convorbiri a asistat ambasadorul țării noastre în R.F.G., Constantin Oancea.

Întâlnirea a decurs într-o atmosferă de prietenie și înțelegere reciprocă.

Situația din Republica Volta Superioară

Ouagadougou 9 (Agerpres). — Președintele Voltei Superioare, generalul Sangoué Lamizana, a anunțat, într-o cuvântare radiodifuzată, că armata a preluat puterea în stat constituția fiind suspendată, iar Parlamentul — dizolvat — relatează agențiile de presă. Totodată, a fost interzisă orice activitate politică. Un guvern de salvare națională — a menționat el — urmează să fie alcătuit în curând atât din personalități civile, cât și militare.

Explicând măsura adoptată, președintele Lamizana a arătat că ea reprezintă o consecință a „paralizării” aparatului de stat și a blocării unei funcționări a instituțiilor țării, provocate de o serie de rivalități politice, care amenințau să conducă la o „situație catastrofală”. În legătură cu aceasta, el a arătat că Adunarea Națională adoptase hotărârea (procedând în consecință) de a respinge toate proiectele de lege

prezentate de guvern, pentru a determina demisia primului ministru, Gerard Kango Ouedraogo. În această situație, a menționat președintele Lamizana, misiunea forțelor militare este de a „păstra unitatea națională, grav compromisă”.

La Ouagadougou, capitala țării, precum și în alte localități au fost introduse restricții de circulație, iar grupuri de militari patrulau pe străzi. În întreaga țară însă, arată agențiile de presă, continuă să domnească o atmosferă de calm.

Stare de urgență națională în Bolivia

La Paz 9 (Agerpres). — Ploile torențiale care s-au abătut, de aproape o săptămână, asupra Boliviei au provocat moartea a cel puțin 30 de persoane, zeci de răniți, circa 30.000 de sinistrați și pierderi materiale incalculabile — se arată în primul bilanț oficial dat publicității în La Paz. Numai în capitală, s-au prăbușit circa 220 case din cauza precipitațiilor și a alunecărilor de teren. Cele mai importante riuri din La Paz — Orkojahuira și Choqueyapu — s-au revărsat, provocând panica în rândul populației. În ținutul Bermejo, în apropierea graniței cu Argentina, inundațiile au provocat moartea a peste 10 persoane. În Oruro, o mișcă de cositor s-a prăbușit. Capitala de-

A început greva națională a minerilor britanici

Londra 9. — Corespondentul Agerpres, Nicolae Ploeanu, transmite: Greva națională a minerilor britanici care s-a anunțat că va fi declanșată la miezul nopții de sâmbătă spre duminică, a început, de fapt, în cea mai mare parte a bazinelor carbonifere, sâmbătă dimineața. Odată cu încetarea lucrului, minerii au plasat și primele pichete de grevă. Congresul Sindicatelor Britanice (T.U.C.) și un mare număr de uniuni sindicale au declarat că vor acorda minerilor întregul lor sprijin. În cadrul marii demonstrații studențești, desfășurate vineri după-amiază, la Londra, la care au participat 35.000 de tineri, mulți purtau pancarte pe care scria: „Ii sprijinim pe minerii”.

În aceste condiții — campania electorală pentru alegerile generale de la 28 februarie capătă noi dimensiuni, confruntarea dintre partidele politice devenind tot mai acerbă. Acum este perioada cind se stabilesc candidaturile și se adoptă manifestele electorale. Primul manifest publicat a fost cel al laboriștilor.

„Anglia — se arată în manifestul electoral laborist — are nevoie de un nou guvern. Conducerea Partidului Laborist prezintă un amplu program de „schimbări structurale, menite să opereze o drastică redistribuire a bogățiilor și veniturilor”. Se fac o serie de propuneri menite

— după cum se arată — să ducă la diminuarea efectelor crizei de energie, la reducerea uriașului deficit al balanței de plăți, la introducerea controlului prețurilor, limitarea chiriilor și reducerea șomajului. În manifest se menționează „recunoașterea necesității justiției sociale”. În continuare, laboriștii se pronunță pentru extinderea naționalizării „asupra a celor ramuri ale industriei care, aflate în proprietate publică, sînt esențiale pentru ca guvernul să poată controla prețurile, să stimuleze investițiile, să încurajeze exporturile, să creeze noi locuri de muncă, să protejeze pe muncitori și consumatori de activitatea companiilor multinaționale și să planifice economia în interesul întregii națiuni”.

În ceea ce privește problemele externe, manifestul laborist se pronunță pentru o politică de pace și cooperare internațională, pentru întărirea organizațiilor internaționale care promovează drepturile omului, legalitatea și rezolvarea pasnică a conflictelor, pentru relații mai bune în Europa și pentru lichidarea pactelor militare — N.A.T.O. și Tratatul de la Varșovia. Laboriștii continuă să se opună aderării Angliei la Piața comună în condițiile actuale și cer ca parlamentul britanic „să-și pastreze suveranitatea asupra economiei țării”.

O declarație a P.C. din Marea Britanie

Londra 9. — Corespondentul Agerpres, Nicolae Ploeanu, transmite: Partidul Comunist din Marea Britanie a dat publicității, sâmbătă, o declarație în care subliniază că rezultatele viitoarelor alegeri vor trebui să înlesnească găsirea modalităților de soluționare a situației de criză, caracterizată de inflație, creșterea prețurilor, reducerea sălărimii de lucru la trei zile cu scăderea corespunzătoare a salariilor, devalorizarea lirei, gravul deficit al balanței de plăți și ritmul scăzut al dezvoltării economiei.

Partidul Comunist din Marea Britanie propune un amplu program de măsuri pentru soluționarea problemelor amintite. El declară că țara „are nevoie de un guvern care să promoveze o politică de stînga și să rezolve criza în interesul poporului muncitor și al Angliei”.

După încheierea misiunii „Skylab-3”

Houston 9 (Agerpres). — Astronauții americani, Gerald Carr, Edward Gibson și William Pogue, a-bia reveniți pe Pământ din misiunea de 84 de zile îndeplinită în laboratorul spațial „Skylab-3”, au fost supuși, vineri noaptea, unui prim control medical amănunțit de șase ore și jumătate. Medicii au ajuns la concluzia că ei se află în cea mai bună formă fizică dintre toate echipajele de astronauți americani întorși pe Pământ din Cosmos. Nici unul dintre astronauți nu suferă de greață sau de boli constatate la celuli, care au stat timp îndelungat în stare de imponderabilitate. Ei sînt doar o ușoară ameală atunci cînd își apleacă capul în fața sau pe spate. Membrii echipajului consideră că forma bună în care se prezintă ei, după cea mai îndelungată sedere în Cosmos, se datorește regimului de exerciții fizice în spațiul laborator „Skylab”.

Un administrator al N.A.S.A., dr. James C. Fletcher, a declarat că „Skylab” poate fi considerat un punct de cotitură pentru viitoarele cercetări spațiale. El posedă multe calități de care se va ține seama

în misiunile operaționale din viitor. Cu ajutorul lui „am demonstrat clar, că oamenii pot aduce servicii valoroase, aflîndu-se pe o orbită în jurul Pământului”.

Se precizează că, duminică, cei trei cosmonauți vor fi transportați din San Diego, pe calea aerului, la Houston pentru a se întâlni cu membrii familiilor lor.

Misiunea „Skylab” a durat 10 luni și a fost îndeplinită de trei echipaje — „Skylab-1”, „Skylab-2” și „Skylab-3”. Cu revenirea pe Pământ a ultimului echipaj, pentru prima oară nedeplasată, s-a încheiat o etapă importantă în cercetările cosmice americane.

Dar programul „Skylab” nu a pus capăt activității americane în spațiul cosmic. În iulie anul viitor, trei cosmonauți americani pe o navă „Apollo”, vor participa la o înfruntare în cosmos cu o navă sovietică „Soyuz”. După aceasta, nu vor mai fi întreprinse zboruri extraterestre ale cosmonauților americani pînă în 1978 sau 1979, cînd se speră să fie pusă la punct o astronavă reutilizabilă și să se înceapă cu ea zboruri experimentale în Cosmos.

DIALOG CU CITITORII

PE TEMA JURIDICE

■ Problema ridicată de dv. tovarășe Nicolae Hurbean (Sibiu) este reglementată prin anexa nr. 1 la Legea 12/1971 intrată în vigoare la 1-1-1972. Vechimea în meserie necesară promovării din categoria a-4-a în categoria a-5-a pentru muncitorii calificați prin școli profesionale este de 8 ani. Din datele prezentate de dv., dacă după efectuarea stagiului militar v-ați reîncadrat imediat în muncă, rezultă că aveți vechimea necesară. Menționăm că art. 22 din legea citată precizează că pentru încadrarea într-o categorie superioară, pe lângă condițiile de pregătire și vechime menționate în anexa nr. 1 vor fi admisi la proba practică și verificarea cunoștințelor muncitorii care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții: au efectuat în ultimele 3 luni lucrări superioare categoriei de încadrare; și-au realizat sarcinile ce le-au revenit și condițiile prevăzute de lucru sînt oarecum suplimentare și se compensează cu timp liber corespunzător în următoarele 30 de zile. Dacă aceasta nu e posibil, și cel în cauză este de acord, acestea vor fi retribuite cu un spor de 50 la sută din salariul tarifar pentru primele 2 ore peste durata normală a zilei de lucru și cu 100 la sută pentru următoarele și pentru munca prestată în zile de repaus săptămînal sau sărbătorile legale.

Pentru întreprinderile din procesul de producție fără voia lor, persoanele încadrate în muncă vor fi retribuite cu 75 la sută din salariul tarifar de încadrare, dacă au rămas la dispoziția unității (art. 86 din Codul muncii). Întreprinderea unde lucrați („Furul roșu” Tîlmaciu) are obligația de a studia cu atenție aceste prevederi și a vă acorda drepturile prevăzute de lege.

■ Potrivit prevederilor art. II, pct. 5 din Decretul nr. 564/1968 (care modifică Decretul nr. 153/1954) dv. tovarășe Petru Nagy (Necrich) beneficiați de reducerea cu 30 la sută a impozitului pe salarii — dacă salariul tarifar este sub 2.500 lei lunar, avînd în vedere mai mult de trei persoane. Această reducere se obține pe baza unei declarații personale dată la începutul fiecărui an, care se certifică de șeful unității sau contabilul șef.

■ Elevii măștri, tovarășe Gheorghe Băluță (Școala tehnică de măștri mecanici Sibiu), vor primi pe timpul cit sînt scoși din producție și urmează școlile tehnice de măștri, cu condiția promovării regulate a anilor de studii, o indemnizație lunară corespunzătoare categoriei de încadrare pe care au avut-o ca muncitori în producție. La stabilirea salariului tarifar se va ține seama de locul de muncă ocupat în producție de elevul măștru pe o perioadă de 3 luni anterioară intrării în școală (conform prevederilor art. 7 din H.C.M. 1061/1959).

C. SINCELEANU

Semnalări — Răspunsuri

Identificați și avertizați

Printr-o scrisoare, semnată de un grup de șoferi de pe taximetre, se semnală că sînt unii conducători de autoturisme proprietați personală, care fac obșnuit din Gara C.F.R. diferite curse. Specificăm că autorii scrisorilor au „nominalizat” pe cei ce fac pe taximetristii prin indicarea numerelor de circulație a autovehiculelor, toate de Sibiu (1139, 6259, 1758, 6005 și 1365). Iată spiciuri din răspunsul primit de la Serviciul miliției municipiului „...cele sesizate în parte s-au confirmat, fapt pentru care cel în cauză a fost identificat și invitat la sediul miliției, unde li s-a aplicat cite UN AVERTISMENT, urmînd ca în viitor, dacă vor mai comite astfel de fapte, să fie sancționați contravențional sau penal”.

Conform cu instrucțiunile organelor superioare

La cele semnalate în legătură cu unele lipsuri în aprovizionarea muncitorilor forestieri IJECOP Sibiu ne face cunoscut că în conformitate cu indicațiile CENTROCOP și M.E.F. se asigură săptămînal, pentru

persoanele care lucrează efectiv în domeniul forestier cite 7 kg pine — mălai. Cînd n-a putut fi asigurată cantitatea de 2 kg mălai, acesta a fost înlocuit cu pine. Menționăm că numitul (N. Spînu din Brădeni, semnatul scrisorii — n.n.) solicită o cantitate de mălai mai mare pentru a-și țuraia porcii și păsările, întrucît soția sa nu vrea să participe la muncă în cooperativă agricolă cu toate că este sănătoasă și nu bolnavă, cum se arată în scrisoare”.

Nu se confirmă și totuși sesizările continuă...

Sesizările făcute de tovarășul Alexandru Sărau din satul Daia, cu privire la mersul autobuzelor și comportarea șoferului G. I. au fost adresate altui Autobuz T. A. Sibiu, cit și altor organe superioare. Din cercetările efectuate, cu care ocazie s-au pierdut zile întregi, s-a constatat că cele semnalate nu sînt reale. Cu toate că i s-au adus la cunoștință și i s-a dat răspunsul, sesizările continuă în special la adresa șoferului G. I., cu care semnatul are unele dispute personale.

S. DELAMAG

Întreprinderea de preindustrializare și achiziții Sibiu

(fostă D.C.A.)

str. Ștefan cel Mare nr. 191, telefon 3 11 27

ANGAJEAZĂ PRIN CONCURS:

la data de 26 februarie 1974, ora 10:

— șef birou organizare — salarizare și planificare

Condiții:

— absolvenți ai învățămîntului superior

— vechime de cel puțin 6 ani în specialitate.

Cooperativa meșteșugărească „Dumbrava” Dumbrăveni

str. M. Kogălniceanu nr. 4, județul Sibiu

ANGAJEAZĂ DE URGENȚĂ:

— 1 primitor-distribuitor materiale și scule pentru depozitul central

— 1 primitor-distribuitor materiale și scule pentru magazia secției cizmărie-confecții

— 1 primitor-distribuitor materiale și scule pentru magazia secției țîmplărie

Condițiile de angajare sînt cele prevăzute de Legea nr. 12/1971.

Informații suplimentare la biroul personal-învățămînt, telefon 1.

IMPORTANT!

Oficiul județean de turism ORGANIZEAZĂ excursii în R.P. Chineză — R.P.D. Coreeană, cu o durată de 28 zile.

Plecările vor avea loc în jurul datelor de: 20 mai, 1 septembrie și 25 octombrie 1974.

Înscrieri și informații suplimentare la O.J.T. Sibiu și Filiala de turism Mediaș.

Trustul de instalații montaj Brașov Șantierul Mediaș

str. Gheții nr. 5

ANGAJEAZĂ:

— contabil principal

Condiții de studii și vechime conform Legii nr. 12/1971, salarizarea conform H.C.M. 914/1968.

Informații Mediaș, telefon 1 11 90.

Mica publicitate

CUMPAR Volkswagen 1300, puțin rulat, Adresați localitatea Uricani, Căminul 1, județul Hunedoara, Reneghe Christian.

VIND aragaz, 3 ochiuri. Str. Moscovici 13, telefon 304 66, Tokacs.

PIERDUT legitimație nr. 596, eliberată de „Libertatea” Sibiu, pe numele Oana Aurelia. O declar nula.

PIERDUT legitimație nr. 925, eliberată de I.U.P.S., pe numele Bohar Alexă. O declar nula.

CINEMA

SIBIU: PACEA: Joe Kidd (orele 9,00; 11,30; 14,00; 16,30; 19,00; 21,00); ARTA: Intîmplări cu Cosa Nostra (orele 10,00; 12,00; 14,30; 16,30; 18,30; 20,30); TINERETULUI: Legenda lui Rustam (orele 10,00; 12,00; 14,30; 16,30; 18,30; 20,30); 7 NOIEMBRIE: De as fi Harap Alb (orele 10,00; 14,00; 16,00; 18,00; 20,00); INDEPENDENȚĂ: Omul de dincolo (orele 11,00; 14,30; 16,30; 18,30 și 20,30).

MEDIAȘ: PROGRESUL: Politistul (orele 9,00; 11,15; 14,00; 16,30; 19,00; 21,15); TINERETULUI: 100 de lei (orele 10,00; 16,30; 18,30; 20,30); I. B. CARAGIALE: Dregul de fubi (orele 11,00; 14,00; 16,00; 18,00 și 20,00).

CISNĂDIE: POPULAR: Antonia și Cleopatra, seriile I și II (orele 10,30; 17,00 și 20,00).

AGNITA: 8 MAI: Distratul (orele 10,00; 16,00; 18,00 și 20,00).

DUMBRĂVENI: 7 NOIEMBRIE: Ciprian Porumbescu, seriile I și II (orele 17,00 și 20,00).

La dispoziția dv.

COPSA MICĂ: POPULAR: Șapte zile (orele 15,00; 17,00 și 19,00).

OCNA SIBULUI: Găbitii apasul soarelui (orele 17,00 și 20,00).

BAZNA-BĂI: Raportul agentului 36 (orele 17,00 și 19,00).

APOLDU DE SUS: 23 AUGUSTI: Tăra sâlbatică (orele 17,00 și 19,00).

8,30 — Deschiderea programului. — Gimnastica pentru toți. 8,40 — Cravatele roșii — Ambasadorii pionieriei, 9,35 — Film serial, Comora din 13 case (episodul II), 11,15 — Documentar TV — Necunoscutii muntii ai Buzăului (film), 11,35 — Substituție, 11,40 — Bucuriile muzicii, 12,30 — De străji patriei, 13,00 — Albul duminical, 16,00 — Magazin sportiv, Stadion — rubrică de repertoriu din sportul de masă, Baschet masculin: Steaua — Dinamo Bucu-

rești (reprima I) înregistrare de la Sala sporturilor Floreasca, 17,00 — Film serial: Pistruiatul (Episodul al VIII-lea), 17,35 — Publicitate, 17,40 — Cîntare patriei, Concurs coral interjudețean, 19,00 — Lumea copiilor, Păpuși și copii, 19,30 — Telegazeta.

Săptămîna politică internă și internațională în imagini, 20,00 — Opera sau... revista, 22,00 — Telegazeta, 22,10 — Duminica sportivă.

Zaharia Stancu: Triumful rațiunii, Editura Eminescu; Gheorghe Vrabie: Basmul cu soarele și fața de împărat, Povesti, snoave și legende argosene, Editura Minerva; Mircea Radu Iacobson: Din Azore în Antile, Editura Junimea; Plutarh-Antonia Mihăilescu: Sardinia, inedită, Civilizații punică, peșteră, turism, Editura pentru turism; Cella Delavrancea: Vraja. Nuvele, Editura Minerva; Viorica

Niac, Gavril Niac: Chimia pentru bacalaureat, Editura Dacia.

TEATRU

Pe scena Teatrului de stat din Sibiu, colectivul de actori al teatrului prezintă astăzi, la ora 10, spectacolul cu piesa Taina castelului din Carpat, iar la ora 19,30, Comedie cu otenii.

TIIMPUL

Centrul meteorologic Sibiu comunică vreme schimbătoare, cu cerul variabil, mai mult noros. Temperatură, va ninge. Vîntul va sufla slab din sectorul vestic. Temperaturile minime vor fi cuprinse între minus 5 și minus 3 grade, iar cele maxime vor oscila între zero și plus 2 grade. Stratul de zăpadă din stațiunea Păltinș se anunță de 23 cm.

CARTI NOI

te tv